

Aanleiding

Toenemend aantal allochtonen

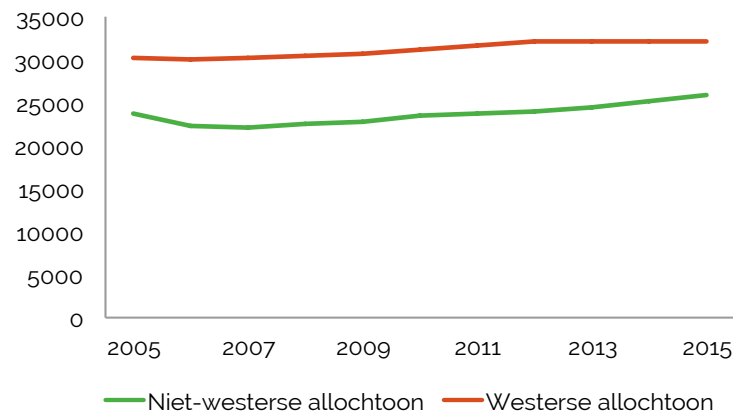
In Fryslân zijn demografische veranderingen gaande. Er is een lichte krimp van de bevolking ingezet. Daarnaast verandert de samenstelling van de bevolking door vergrijzing en ontgroening. Ook neemt het aandeel allochtonen in de bevolking toe. Allochtonen zijn personen van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. Zij kunnen al jaren geleden naar ons land zijn gemigreerd of meer recent. In Fryslân wonen in vergelijking met de rest van Nederland relatief minder allochtonen.

Op dit moment zijn er door conflicten in de wereld veel migratiebewegingen. De verwachting is dat het aantal allochtonen in Fryslân de komende tijd zal toenemen. In deze publicatie zet het Fries Sociaal Planbureau (FSP) een aantal feiten en cijfers over allochtonen op een rij. Hoeveel allochtonen wonen er in Fryslân? Wat is hun herkomstland? Waar wonen de Friese allochtonen? Wat zijn de verwachtingen voor de toekomst? En waarin verschillen de Friese allochtonen van allochtonen elders in Nederland?

9% van de Friese bevolking allochtoon

Op 1 januari 2015 wonen 57.869 allochtonen in Fryslân. Dit is 9% van de Friese bevolking. De grootste groep bestaat uit de westerse allochtonen: 32.094. Zij vormen 5% van de Friese bevolking. Er wonen 25.775 niet-westerse allochtonen in Fryslân, dit is 4% van de bevolking. In de afgelopen 10 jaar is het aantal allochtonen in Fryslân met bijna 4.000 toegenomen. Het aantal niet-westerse allochtonen is met 8% toegenomen (+1999), het aantal westerse allochtonen met 6% (+1952). Landelijk is 22% van de bevolking allochtoon. Niet-westerse allochtonen vormen 12% van de Nederlandse bevolking en westerse allochtonen 10%. Bij de westerse allochtonen zijn in Fryslân de vrouwen in de meerderheid (52%), bij de niet-westerse allochtonen de mannen (51%).

Aantal allochtonen in Fryslân, 2005-2015

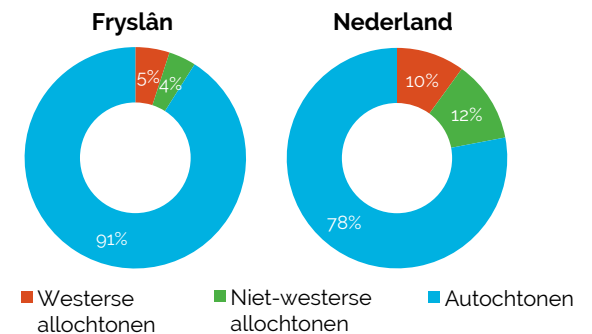
Bron: CBS, bewerking FSP

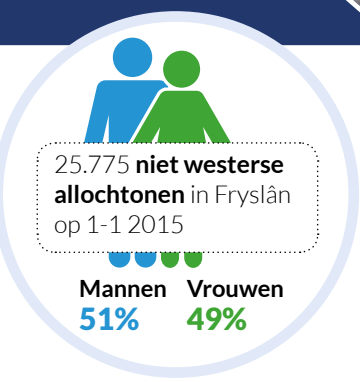
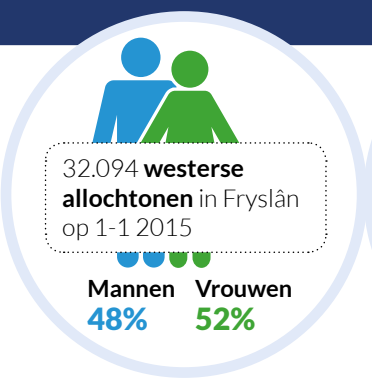
Westerse allochtoon

Allochtoon met als herkomstgroepering een van de landen in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika en Oceanië of Indonesië of Japan. Op grond van hun sociaal-economische en sociaal-culturele positie worden allochtonen uit Indonesië en Japan tot de westerse allochtonen gerekend. Het gaat vooral om mensen die in het voormalig Nederlands-Indië zijn geboren en werknemers van Japanse bedrijven met hun gezin.

Niet-westerse allochtoon

Allochtoon met als herkomstgroepering een van de landen in Afrika, Latijns-Amerika en Azië (exclusief Indonesië en Japan) of Turkije.

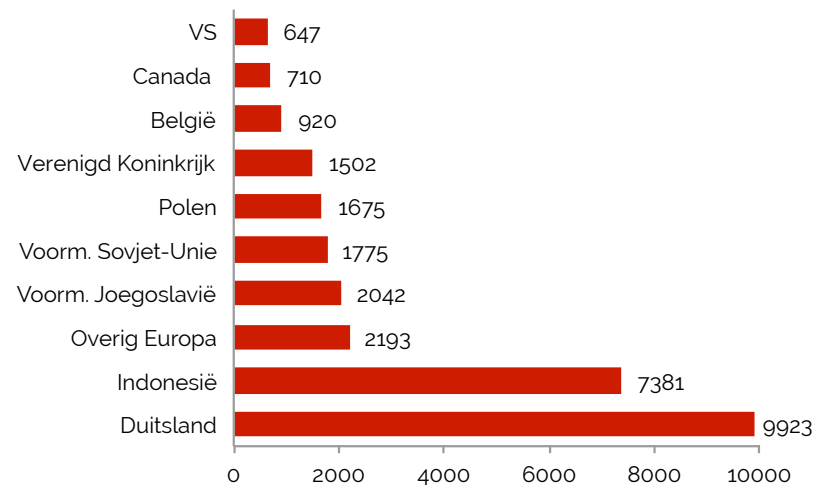
Meeste westerse allochtonen uit Duitsland

Het grootste deel van de westerse allochtonen in Fryslân komt uit Duitsland (31%). Dit zijn in totaal bijna 10.000 personen. Opvallend is dat van de inwoners van Duitse herkomst meer dan de helft 50-plus is. De in omvang tweede groep westerse allochtonen bestaat uit personen met wortels in Indonesië. In de jaren vijftig en zestig zijn velen vanuit het voormalig Nederlands-Indië naar Nederland gekomen. Ruim 60% van de westerse allochtonen in Fryslân is van de tweede generatie. Dit zijn personen die in Nederland zijn geboren en waarvan ten minste één van de ouders in het buitenland is geboren. De meeste inwoners afkomstig uit voormalig Joegoslavië en de voormalige Sovjet-Unie zijn in de jaren negentig als vluchteling naar Fryslân gekomen.

Surinamers grootste groep niet-westerse allochtonen

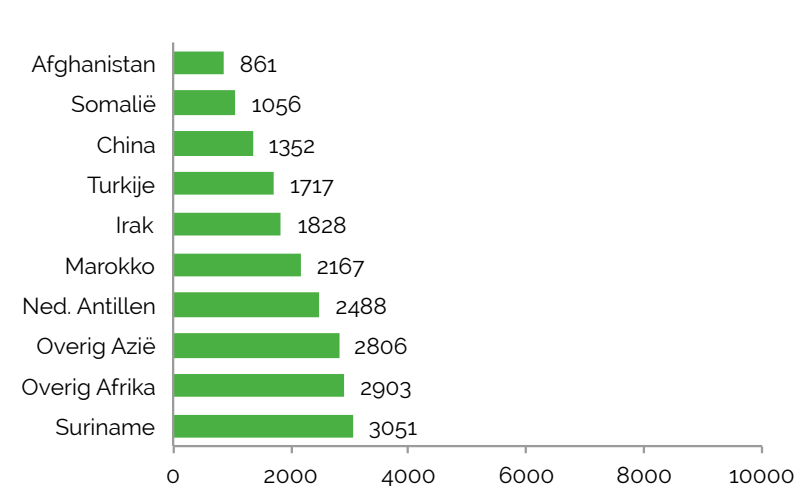
Er is een aanzienlijke diversiteit in de herkomst van niet-westerse allochtonen in Fryslân. De grootste groep heeft een Surinaamse herkomst. Veel Surinamers zijn rond de onafhankelijkheid van Suriname in 1975 naar Nederland gekomen. Inmiddels is meer dan de helft van de personen van Surinaamse herkomst in Fryslân hier geboren. De tweede groep in omvang zijn personen met herkomst 'Overig Afrika'. (Totaal Afrika exclusief Egypte, Ethiopië, Ghana, Kaapverdië, Marokko, Somalië en Zuid-Afrika). Dit zijn vooral personen die als asielzoeker zijn gekomen. Zij zijn in meerderheid jonger dan 35 jaar. Landelijk vormen de Turken en Marokkanen de grootste groepen niet-westerse allochtonen. In Fryslân zijn deze groepen 5e en 7e in omvang.

Westerse allochtonen in Fryslân, 2015

Bron: CBS, bewerking FSP

Niet-westerse allochtonen in Fryslân, 2015

Bron: CBS, bewerking FSP

Herkomst landen allochtonen

Top 5 Fryslân

Duitsland	9923
Indonesië	7381
Suriname	3051
Overig Afrika	2903
Overig Azië	2806

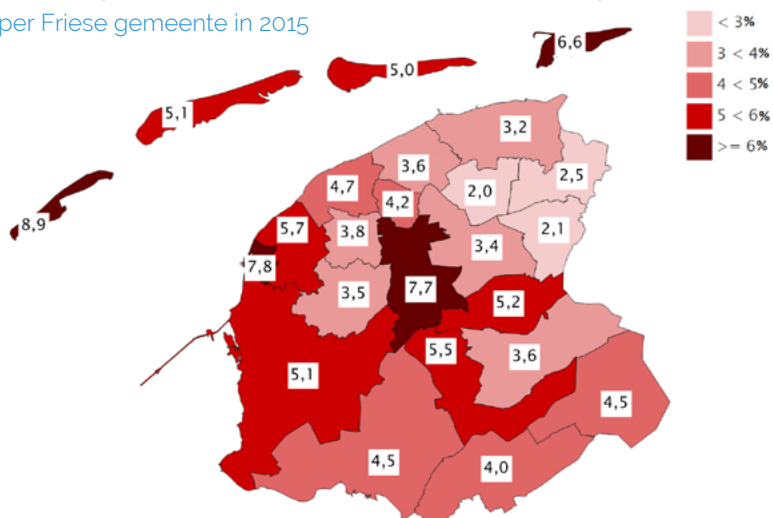
Top 5 Nederland

Turkije	396.555
Marokko	380.755
Indonesië	369.661
Duitsland	364.125
Suriname	348.662

Meeste allochtonen in Leeuwarden

Bijna een derde van alle allochtonen in Fryslân woont in de gemeente Leeuwarden. In totaal wonen hier 17.803 allochtonen, dit is 16,5% van de totale bevolking. De meeste westerse allochtonen wonen in Leeuwarden (8305), Súdwest-Fryslân (4304), Smallingerland (2893) en Heerenveen (2740). Als naar het aandeel van de bevolking wordt gekeken, wonen relatief de meeste westerse allochtonen op Vlieland (8,9%), in Harlingen (7,8%) en Leeuwarden (7,7%). Een aanzienlijk deel van de westerse allochtonen van Duitse herkomst woont in het merengebied, langs de IJsselmeerkust of op de Waddeneilanden. Zij zijn vanwege de aantrekkelijke woonomgeving, relatie of werk naar Fryslân gekomen.

Percentage **westerse allochtonen** van totale bevolking, per Friese gemeente in 2015

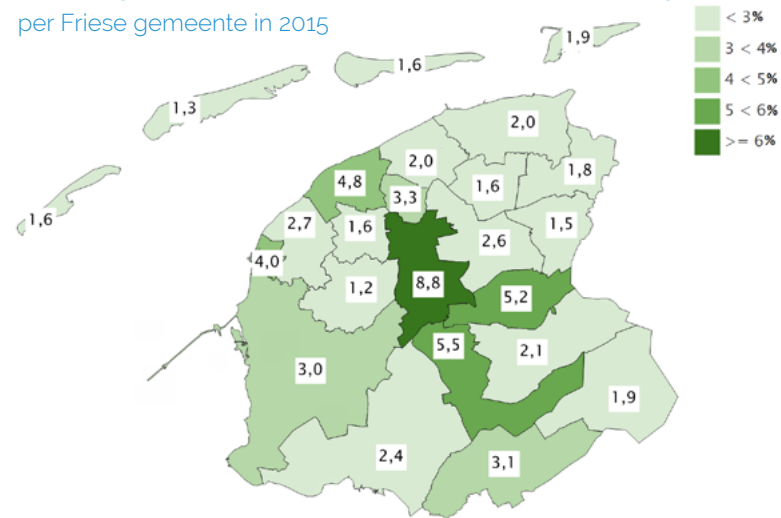

Bron: CBS, bewerking FSP

Niet-westerse allochtonen vooral in grotere plaatsen

De meeste niet-westerse allochtonen wonen in de gemeente Leeuwarden. 37% van alle niet-westerse allochtonen in Fryslân woont in deze gemeente (9498). Verder wonen zij, net als elders in Nederland, vooral in grotere plaatsen waar de meeste werkgelegenheid is geconcentreerd. In Fryslân is dit in Drachten, Heerenveen en Sneek. Van alle niet-westerse allochtone groepen wonen veruit de meeste personen in Leeuwarden. Een uitzondering vormen de niet-westerse allochtonen van Turkse herkomst. Zij wonen vooral in Heerenveen. Relatief gezien woont een aanzienlijk aandeel niet-westerse allochtonen in de gemeente het Bildt (4,8% van de bevolking). Dit komt doordat in deze gemeente al jarenlang een asielzoekerscentrum is gevestigd.

Percentage **niet westerse allochtonen** van totale bevolking, per Friese gemeente in 2015

Bron: CBS, bewerking FSP

Groeiend aantal vluchtelingen

In 2015 zijn er door conflicten in de wereld veel vluchtelingen naar Nederland gekomen. De asielzoekers worden bij binnenkomst door het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) over Nederland verspreid. Een deel van de vluchtelingen komt naar Fryslân. Hiervoor worden de komende tijd nieuwe asielzoekerscentra geopend in onder andere Sneek, Heerenveen, Balk en Dokkum. Ook worden de bestaande asielzoekerscentra in Burgum en Drachten verder uitgebreid. Daardoor zal het aantal allochtonen in Fryslân in 2016 toenemen. Eind 2015 kwam de helft van de asielzoekers in Nederland uit Syrië. Op 1 oktober 2015 wonen er 1088 Syriërs in Fryslân. Hiervan wonen de meesten in Smalingerland (202), Súdwest-Fryslân (111) en Leeuwarden (102). Dit betreft personen die officieel deel uitmaken van de bevolking, omdat ze ingeschreven zijn als inwoner van een gemeente. De inschrijving in het bevolkingsregister kan zodra iemand een verblijfsvergunning heeft of minstens een half jaar gebruikmaakt van de opvang. De inschrijving in het bevolkingsregister volgt met een vertraging de asielstroom.

Samenvattend

Diverse herkomst Friese allochtonen

In Fryslân is het aandeel allochtonen in de bevolking met 9% ruim de helft lager dan landelijk (22%). Ook de samenstelling van de allochtonen verschilt met de landelijke situatie. In Fryslân zijn er meer westerse dan niet-westerse allochtonen. Verreweg de grootste groep allochtonen in Fryslân bestaat uit personen die afkomstig zijn uit Duitsland en Indonesië. Landelijk vormen de allochtonen van Turkse en Marokkaanse herkomst de grootste groepen. Opvallend in Fryslân is de diversiteit in culturele achtergronden van allochtonen. Verwacht kan worden dat het aantal allochtonen in Fryslân verder toeneemt door de instroom van vluchtelingen en door de vestiging van nieuwe asielzoekerscentra. Dit kan op korte termijn de krimp van de bevolking iets verminderen. Of dit ook betekent dat deze ontheemden zich permanent in Fryslân vestigen zal vooral afhankelijk zijn van de mogelijkheden om werk te vinden. Het hebben van werk is een belangrijke voorwaarde voor sociale integratie en maatschappelijke participatie.

Colofon

In de Databank van het Fries Sociaal Planbureau zijn meer cijfers te vinden over allochtonen in Fryslân.

Bronnen/links

- [CBS Statline](#)
- [Databank Fries Sociaal Planbureau](#)

Auteur

Wilma de Vries,
wdevries@friessociaalplanbureau.nl
06 44622188/058 234 85 00

Opmaak

Jongens van de Jong

FRIES SOCIAAL
PLANBUREAU

Westersingel 4
8913 CK Leeuwarden
T (058) 234 85 00
www.friessociaalplanbureau.nl